

NA
STIČIŠČU
DISKRIMINACIJ

PRAKTIČNE
VAJE

Večerna poročila

Velikost skupine:

poljubno, najmanj 8 udeležencev_k

Trajanje:

70–90 min (odvisno od števila udeležencev_k)

Potrebščine za izvedbo praktične vaje:

- natisnjena zgodba
- večji list papirja
- pisalo

Tip praktične vaje:

skupinska igra

Uporabljene metode:

igra vlog, skupinska refleksija, kritično razmišljanje

Kaj je namen te praktične vaje? Kaj želi mladinski_a delavec_ka doseči?**Kakšne rezultate lahko pričakuje?**

Namen praktične vaje *Večerna poročila* je z udeleženci_kami raziskovati, kako različni ljudje različno interpretirajo iste dogodke. Praktična vaja želi spodbuditi širši pogled na svet, pri katerem bodo udeleženci_ke razumeli_e pomen različnih identitet, ki jih imamo posamezniki, in njihovih presečišč. Praktična vaja bo udeležencem_kam pomagala razumeti, kako postane poročanje pristransko. Spoznali_e bodo, da so naše zaznave lahko popačene. Bolje bodo opremljeni_e za kritično vrednotenje poročanja v medijih. Udeleženci_ke bodo razumeli_e, da posameznika_co, ki je diskriminiran_a zaradi več osebnih okoliščin ali identitet hkrati, ne moremo obravnavati zgolj kot »seštevka diskriminacij«, ampak prek nove realnosti, ki se vzpostavi na preseku diskriminacij. Spoznali_e bodo vlogo medijev, ki lahko diskriminacije še poglobljajo.

Ali veš?

Mediji in medijsko poročanje imajo ključno vlogo pri oblikovanju javnega mnenja in lahko močno vplivajo na percepcijo in razumevanje presečne diskriminacije v družbi. Presečna diskriminacija se nanaša na prepletanje različnih oblik diskriminacije, kot so rasizem, seksizem, homofobija, transfobija, ableizem in drugi, ki vplivajo na posameznike_ce na kompleksne in medsebojno povezane načine.

Mediji lahko vplivajo na to dinamiko na več načinov:

- **Poudarjanje ali zanemarjanje vprašanj:** Način, kako mediji izbirajo in predstavljajo teme, lahko vpliva na to, katera vprašanja postanejo vidna in katera ostanejo prezrta. Poudarjanje določenih tem lahko pomaga osvetliti probleme presečne diskriminacije, medtem ko njihovo zanemarjanje prispeva k nadaljnji marginalizaciji prizadetih skupin.
- **Reprezentacija:** Predstavitev posameznikov_c in skupnosti v medijih vpliva na javno videnje teh skupin. Stereotipna ali enodimenzionalna predstavitev lahko utrjuje predsodke in diskriminacijo, medtem ko raznolike in večplastne reprezentacije pomagajo graditi razumevanje in empatijo.
- **Jezik:** Jezik, ki ga mediji uporabljajo pri poročanju, lahko prispeva k stigmatizaciji ali pa spodbuja spoštovanje in razumevanje. Uporaba slabšalnih izrazov ali nenatančnih posploševanj lahko škodi, medtem ko skrbno izbran jezik lahko pomaga pri zmanjševanju stigme.
- **Pripovedi:** Zgodbe, ki jih mediji pripovedujejo, oblikujejo razumevanje kompleksnosti in človečnosti vseh posameznikov_c. Poudarek na pripovedih, ki izpostavljajo boj in odpornost v kontekstu presečne diskriminacije, lahko pomaga pri razkrivanju sistemskih problemov in spodbujanju solidarnosti.
- **Dostopnost in vključevanje:** Kdo ima dostop do medijev kot ustvarjalec_ka ali kot predmet poročanja, vpliva na to, katere perspektive so predstavljene. Vključevanje glasov iz marginaliziranih skupnosti v medijsko poročanje lahko pomaga pri izpostavljanju in obravnavanju presečne diskriminacije.
- **Vpliv na politike in odločanje:** Medijsko poročanje lahko vpliva na javne politike in odločanje z osvetljevanjem vprašanj presečne diskriminacije in mobiliziranjem javne podpore za spremembe.

Kljub temu je pomembno prepoznati, da se mediji in njihova vloga hitro razvijajo, zlasti v dobi družbenih omrežij, kjer so meje med ustvarjalci_kami in prejemniki_cami vsebine vse bolj zabrisane. To prinaša nove izzive in priložnosti za naslavljanje presečne diskriminacije.

Načrt praktične vaje

- Pred izvedbo praktične vaje natisnite okvir zgodbe, ki jo bo odigrala ena skupina. Predlogi takšnih zgodb so v nadaljevanju, lahko pa si izmislite svojo. Dogodek je lahko resničen ali pa izmišljen, pomembno je, da obravnava konflikt dveh ali več skupin ali oseb, ki pripadajo različnim kulturam, življenjskim slogom in imajo večdimenzionalne identitete.
- Udeležence_ke razdelite v dve skupini. Ena skupina bo igrala zgodbo, druga skupina pa predstavlja novinarje_ke.
- Igralcem_kam dajte opis zgodbe. Udeleženci_ke naj si med seboj razdelijo vloge in se odločijo, kako bodo zgodbo na kratko uprizorili_e (uprizorijo konflikt). Vključiti morajo oba glavna lika iz zgodbe, dodatne vloge naj določijo sami. Skupina novinarjev_k naj bo med tem dovolj oddaljena od igralcev_k ali pa izven prostora.
- V času, ko se igralci_ke pripravljajo, se pogovorite s skupino novinarjev_k. Vsakemu_i novinarju_ki določite, pri kateri medijski hiši je zaposlen_a – npr. konservativni, liberalni, rumeni, v dopisništvu tujih časopisov, medijski hiši za izseljence, LGBTQI+ skupnost, invalide ali starše ... Pojasnite jim, da morajo poročati v skladu z dodeljeno medijsko hišo. Če je treba, udeležencem_kam pojasnite značilnosti posameznih medijev.
- Ko so igralci_ke pripravljene_e, naj zaigrajo igro drugi skupini, ki bo odigrala vlogo televizijskih novinarjev_k, ki bodo poročali_e o dogodku.
- Ko je igre konec, naj novinarji_ke zapustijo sobo. Imajo pet minut, da razmislijo, kaj so videli_e, in da v mislih pripravijo prispevek za večerna poročila. Ničesar si ne smejo zapisovati in se ne smejo med seboj pogovarjati.
- Nato naj posamično prihajajo v sobo. Vsak_a novinar_ka ima za predstavitev svojega »prispevka« na voljo tri minute.
- Vsako zgodbo oziroma glavne poudarke novinarja_ke zabeležite na velik list papirja. Ta naj ne bo viden novinarjem_kam.
- Novinarji_ke, ki so že predstavili_e svoj prispevek, lahko ostanejo v prostoru in poslušajo ostale, ne smejo pa njihovih predstavitev komentirati. Na tak način sodelujoči_e ne vplivajo drug na drugega_o in ne prilagajajo svojih poročil že predstavljenim poročilom. Ko prispevke predstavijo vsi_e novinarji_ke, lahko razkrijete list s povzetki.
- Udeležence_ke povabite v krog na razpravo. Razpravo lahko vodite s pomočjo spodnjih vprašanj. Bodite pozorni, da vsi_e udeleženci_ke, ki to želijo, dobijo možnost podajanja mnenja.

Vprašanja za razpravo:

Vprašanja za novinarje_ke:

1. O čem je bilo najlažje poročati?
2. Kaj je bilo najtežje?
3. Kaj ste naredili, če si nečesa niste natančno zapomnili?

Vprašanja za igralce_ke:

4. So novinarji_ke v svojih poročilih izpustili_e kaj pomembnega?
5. So dogodek prikazali_e natančno?
6. So novinarji_ke zajeli_e vse vaše identitete?
7. Kaj si želite, da bi ljudje vedeli o eni od identitet, situacij ali pomanjkljivosti vaše vloge? So to novinarji_ke ustrezno predstavili_e? Ste sploh uspeli_e to prikazati?
8. Ste imeli_e težave pri vživljanju v vlogo? Kakšne? Zakaj?

Vprašanja za vse:

9. Kako ste se počutili_e med igro?
10. Vas je katera kombinacija osebnih okoliščin katere od vlog presenetila? Zakaj?
11. Je imela katera vloga zaradi osebnih okoliščin ali pa zaradi skupka osebnih okoliščin privilegij? Ste se ga zavedali_e?
12. Kakšne so bile razlike med poročili? So različni »vidiki« vplivali na poročanje? Na kakšen način?
13. Kakšen vpliv imajo lastniki_ce medijev, oglaševalci_ke, povezave s političnimi strankami ipd. na izbor novic in način njihove predstavitve?
14. Kaj pričakujete od novic – le poročilo o dogodku ali tudi komentar?
15. Je iz novinarskih poročil ponavadi razvidno, kaj so dejstva in kaj komentar?
16. Katera od vlog je zaradi preseka različnih diskriminacij pristala v novi realnosti diskriminacije?
17. Kako zanesljive so po vašem mnenju novice, ki jih vidimo na televiziji?
18. Kaj ste se novega naučili_e ali spoznali_e v tej praktični vaji? Kako boste pridobljeno znanje uporabili_e v vsakdanjem življenju?
19. Kako nam ta praktična vaja lahko pripomore do boljšega razumevanja presečne diskriminacije?

Nasveti za mladinskega_o delavca_ko

- Izvedba praktične vaje je najbolj optimalna, če se jo izvaja v skupini do 12 udeležencev_k. Tako dobijo vsi_e udeleženci_ke možnost, da izrazijo svoja mnenja, prav tako se poročila novinarjev_k ne ponavljajo preveč.
- Če imate večjo skupino, jo poskusite razdeliti v manjše skupine in vajo izvedite ločeno za vsako skupino posebej. Lahko tudi pripravite več zgodb.
- Če je le mogoče, priporočamo, da za praktično vajo porabite dlje časa. Dodaten čas namenite poglobljeni razpravi. Več kot imate udeležencev, več bo novinarskih poročil. Večja kot je skupina, več časa namenite razpravi. S tem boste omogočili, da bodo slišana vsa mnenja.
- Navedena vprašanja za razpravo so zgolj v pomoč in orientacijo. Spodbujamo vas, da dodate svoja, predvsem pa, da se odzivite na komentarje udeležencev_k.
- Pogovorite se lahko tudi o tem, kako bi lahko konflikte v zgodbi razrešili. V pomoč smo vam pripravili izroček za mladinske delavce_ke, dostopen spodaj.
- Praktična vaja je izvedljiva v zaprtem prostoru ali na prostem. Kadar jo izvajate na prostem, poskrbite, da je čim manj motenj (hrup, vremenske razmere ...).
- Igro lahko poživite s širokim okvirom, ki ponazarja televizor, novinarjem_kam pa izročite nek predmet, ki spominja na mikrofona. Vključite lahko tudi »statične vloge« kot so snemalec_ka, masker_ka in gledalci_ke.

(Praktična vaja je prirejena po aktivnosti Igrajmo se novinarje v priročniku *Izobraževalni priročnik »Vsi drugačni – vsi enakopravni«*, Svet Evrope, druga izdaja. Ljubljana, 2004. Dostopnem na: https://www.varuh-rs.si/fileadmin/user_upload/PRAVNE_PODLAGE/Mednarodne_konvencije_-_Svet_Evrope_-_DRUGO/ECRI/Izobrazevalni_prirocnik_-_Ideje-pripomocki-metode_za_medkulturno_izobrazevanje.pdf)

Večerna poročila – zgodbe za igralce_ke

SPOR NA DELOVNEM MESTU

Saša in Kali delata v večkulturnem delovnem okolju, kjer sta, vsaka iz svojih razlogov, izpostavljeni presečni diskriminaciji. Znajdeta se v konfliktu zaradi različnih dojemaj in predpostavk, povezanih z njunimi identitetami.

Kali je ženska afriškega porekla, ki je tudi muslimanka. Na delovnem mestu se sooča s presečno diskriminacijo, ki vključuje rasizem in islamofobijo. Pogosto se počuti, kot da mora dokazovati svojo sposobnost bolj kot njeni moški kolegi, in je predmet stereotipov, ki vplivajo tako na njeno kariero kot na vsakodnevne interakcije v pisarni.

Saša je transspolni moški, ki je nedavno začel tranzicijo. Kot transspolna oseba se sooča s transfobijo in nerazumevanjem svoje identitete, kar vključuje diskriminacijo, ki lahko sega od prikritih mikroagresij do odkritega zavračanja njegove prisotnosti v tradicionalno »moških« prostorih ali vlogah v podjetju.

Konflikt:

Konflikt se razvije, ko Kali izrazi nezadovoljstvo nad tem, kako nekatere verske prakse (ki jih Saša nepravilno pripisuje Kali) vplivajo na delovno okolje, kar Saša dojema kot neposredno napadanje na svojo transspolno identiteto, češ da so takšne pripombe maskirana transfobija. Obe osebi doživljata svoj konflikt skozi prizmo lastnih izkušenj z diskriminacijo, kar lahko oteži razumevanje in empatijo do izkušenj druge osebe.

Večerna poročila – zgodbe za igralce_ke

SPOR O SKUPNEM PROJEKTU

V univerzitetnem okolju dva študenta – Mojca in Romi – doživljata svoje oblike presečne diskriminacije, a se znajdetata v konfliktu zaradi nasprotujočih si pogledov in izkušenj. Jima bo uspelo sodelovati na skupnem projektu?

Študentka Mojca je študentka iz ruralnega okolja Slovenije, ki prihaja iz družine z nizkimi dohodki. Na univerzi v večjem mestu se sooča z izzivi, povezanimi s svojim socialnoekonomskim statusom, kot so težave pri financiranju študija, dostop do študijskih materialov in prilagajanje na novo okolje, ki je precej drugačno od njenega domačega kraja.

Študent Romi je študent, ki pripada romski skupnosti v Sloveniji. Poleg diskriminacije na podlagi etnične pripadnosti se sooča tudi s stereotipi in predsodki, ki vplivajo na njegovo akademsko in socialno življenje na univerzi. Njegove izkušnje z diskriminacijo in izključenostjo so kompleksne, saj vključujejo tako etnično kot socialnoekonomsko dimenzijo.

Konflikt:

Konflikt se pojavi, ko obe osebi sodelujeta v skupinskem projektu in se morata dogovoriti o načinu dela. Mojca želi delati v knjižnici, saj doma nima miru ali ustrezne opreme za študij, medtem ko Romi izrazi potrebo po fleksibilnosti sestankov in dela na projektu zaradi družinskih obveznosti in pomanjkanja prevoza iz oddaljenega naselja, kjer živi. Oba se počutita nerazumljena in podcenjena, saj vsak izhaja iz lastnih izkušenj in težav, ki jih prinašajo njuna socialnoekonomska in etnična ozadja.

Večerna poročila – zgodbe za igralce_ke

SPOR NA UNIVERZI

Juanita in Nina obiskujeta univerzo. Obe doživljata svoje oblike presečne diskriminacije. V sporu se najdeta zaradi nasprotujočih si pogledov na delavnico o raznolikosti in vključevanju, ki jo organizira univerza.

Študentka Juanita je Latinoameričanka, ki prihaja iz socialnoekonomsko prikrajšanega okolja. Na univerzi se sooča s presečno diskriminacijo, ki vključuje rasne predsodke in stereotipe ter izzive, povezane z njenim socialnoekonomskim statusom. To vključuje težave pri dostopu do izobraževalnih virov, štipendij in socialnega vključevanja.

Študentka Nina je bela ženska z avtizmom, ki je v sedmem mesecu nosečnosti. Kot oseba s spektra avtizma in noseča študentka se sooča s stigmo in nerazumevanjem svojih potreb in zmožnosti, kar pogosto vodi v socialno izolacijo in težave pri prilagajanju na akademsko okolje, ki ni prilagojeno njenim specifičnim potrebam.

Konflikt:

Konflikt se pojavi, ko se na univerzi organizira delavnica o raznolikosti in vključevanju. Na njen obe študentki izrazita svoje poglede na to, kako univerza obravnava vprašanja diskriminacije in vključevanja. Juanita poudarja potrebo po večjem osredotočanju na rasno in socialnoekonomsko pravičnost, medtem ko Nina poudarja potrebo po večji ozaveščenosti in prilagoditvah za študente z nevrodivergentnostjo (z avtizmom, ADHD (motnjo pomanjkanja pozornosti in hiperaktivnosti), disleksijo, Tourettovim sindromom in drugimi) in (bodoče) starše študente. Njuni pogledi se zdijo nasprotujoči si, saj vsaka čuti, da se njene lastne izkušnje in potrebe ne upoštevajo dovolj.

Večerna poročila – zgodbe za igralce_ke

(NE)KULTURNI SPOR

V manjšem slovenskem mestu pride do spora med najstnikom in starejšo občanko, ko srednja šola organizira medgeneracijski projekt, ki želi spodbujati razumevanje in sodelovanje med srednješolci in starejšimi občani.

Matej, srednješolec iz majhnega slovenskega mesta, otrok priseljencev iz Črne gore, se identificira kot del LGBTQ+ skupnosti. V šoli se sooča z izzivi, povezanimi z njegovo spolno usmerjenostjo in priseljeniško družino, vključno z verbalnim nadlegovanjem in socialno izolacijo. Kljub temu, da si želi aktivno sodelovati v šolskih dejavnostih, pogosto čuti, da ni sprejet.

Jožefa, upokojena učiteljica in vdova, živi v istem mestu. Kot pripadnica madžarske manjšine v Sloveniji se sooča s predsodki, ki so tako etnično kot starostno obarvani. Pogreša večje spoštovanje in razumevanje svoje kulture ter se bori proti stereotipom o starostnikih, zlasti glede njene sposobnosti uporabe tehnologije in aktivnega sodelovanja v skupnosti.

Konflikt:

Konflikt nastane, ko šola organizira medgeneracijski projekt, ki želi spodbujati razumevanje in sodelovanje med srednješolci in starejšimi občani. Matej in Jožefa sta dodeljena v isto skupino, kjer morata skupaj pripraviti predstavitev o kulturni raznolikosti. Matej želi osredotočiti projekt na LGBTQ+ pravice in izkušnje, medtem ko Jožefa želi predstaviti madžarsko kulturo in tradicijo v Sloveniji. Oba se počutita, da njuna perspektiva ni ustrezno upoštevana, kar vodi v napetosti in nezadovoljstvo v skupini.

VEČERNA POROČILA – razreševanje konfliktov

(pripomoček za mladinskega_o delavca_ko)

SPOR NA DELOVNEM MESTU

Saša in Kali delata v večkulturnem delovnem okolju, kjer sta, vsaka iz svojih razlogov, izpostavljeni presečni diskriminaciji. Znajdeta se v konfliktu zaradi različnih dojemanj in predpostavk, povezanih z njunimi identitetami.

Kali je ženska afriškega porekla, ki je tudi muslimanka. Na delovnem mestu se sooča s presečno diskriminacijo, ki vključuje rasizem in islamofobijo. Pogosto se počuti, kot da mora dokazovati svojo sposobnost bolj kot njeni moški kolegi, in je predmet stereotipov, ki vplivajo tako na njeno kariero kot na vsakodnevne interakcije v pisarni.

Saša je transspolni moški, ki je nedavno začel tranzicijo. Kot transspolna oseba se sooča s transfobijo in nerazumevanjem svoje identitete, kar vključuje diskriminacijo, ki lahko sega od prikritih mikroagresij do odkritega zavračanja njegove prisotnosti v tradicionalno »moških« prostorih ali vlogah v podjetju.

Konflikt:

Konflikt se razvije, ko Kali izrazi nezadovoljstvo nad tem, kako nekatere verske prakse (ki jih Saša nepravilno pripisuje Kali) vplivajo na delovno okolje, kar Saša dojema kot neposredno napadanje na svojo transspolno identiteto, češ da so takšne pripombe maskirana transfobija. Obe osebi doživljata svoj konflikt skozi prizmo lastnih izkušenj z diskriminacijo, kar lahko oteži razumevanje in empatijo do izkušenj druge osebe.

Razreševanje konflikta:

Za razrešitev takšnega konflikta bi bilo potrebno poglobljeno razumevanje in priznavanje presečnih identitet ter izkušenj obeh oseb. To bi lahko vključevalo mediacijo, ki omogoča varno in spoštljivo izražanje občutij ter perspektiv. Lahko bi izvedli tudi usposabljanje o raznolikosti in vključenosti za vse zaposlene. Rešitev bi lahko bila tudi razvoj politik v podjetju, ki spodbujajo spoštovanje in razumevanje različnih identitet in izkušenj.

Tak primer poudarja, kako lahko presečne diskriminacije vodijo do zapletenih in bolečih konfliktov. Hkrati opozarja na potrebo po celostnih pristopih k raznolikosti in vključevanju, ki spodbujajo medsebojno razumevanje in spoštovanje.

SPOR O SKUPNEM PROJEKTU

V univerzitetnem okolju dva študenta – Mojca in Romi – doživljata svoje oblike presečne diskriminacije, a se znajdeta v konfliktu zaradi nasprotujočih si pogledov in izkušenj. Jima bo uspelo sodelovati na skupnem projektu?

Študentka Mojca je študentka iz ruralnega okolja Slovenije, ki prihaja iz družine z nizkimi dohodki. Na univerzi v večjem mestu se sooča z izzivi, povezanimi s svojim socialnoekonomskim statusom, kot so težave pri financiranju študija, dostop do študijskih materialov in prilagajanje na novo okolje, ki je precej drugačno od njenega domačega kraja.

Študent Romi je študent, ki pripada romski skupnosti v Sloveniji. Poleg diskriminacije na podlagi etnične pripadnosti se sooča tudi s stereotipi in predsodki, ki vplivajo na njegovo akademsko in socialno življenje na univerzi. Njegove izkušnje z diskriminacijo in izključenostjo so kompleksne, saj vključujejo tako rasno kot socialnoekonomsko dimenzijo.

Konflikt:

Konflikt se pojavi, ko obe osebi sodelujeta v skupinskem projektu in se morata dogovoriti o načinu dela. Mojca želi delati v knjižnici, saj doma nima miru ali ustrezne opreme za študij, medtem ko Romi izrazi potrebo po fleksibilnosti sestankov in dela na projektu zaradi družinskih obveznosti in pomanjkanja prevoza iz oddaljenega naselja, kjer živi. Oba se počutita nerazumljena in podcenjena, saj vsak izhaja iz lastnih izkušenj in težav, ki jih prinaša njuna socialno-ekonomska in etnična ozadja.

Razreševanje konflikta:

Za rešitev konflikta bi bilo potrebno, da oba študenta izrazita in delita svoje osebne izzive, s katerimi se soočata v vsakdanjem življenju ter študiju. Dialog in odprtost bi lahko pripomogla k medsebojnemu razumevanju. Najti morata kompromisno rešitev, ki upošteva tako njune osebne okoliščine kot tudi cilje skupinskega projekta. Univerza bi lahko prispevala k rešitvi s ponudbo fleksibilnih učnih prostorov in podpornih storitev, ki bi olajšale sodelovanje študentov iz različnih okolij.

Ta primer ponazarja, kako lahko raznolikost ozadij študentov v Sloveniji privede do nesporazumov in konfliktov, ki pa jih je mogoče premostiti z dialogom, razumevanjem ter podporo. Prav tako poudarja pomembnost prilagodljivih in inkluzivnih politik na izobraževalnih ustanovah, ki omogočajo vsem študentom, da uspevajo, ne glede na njihovo ozadje.

SPOR NA UNIVERZI

Juanita in Nina obiskujeta univerzo. Obe doživljata svoje oblike presečne diskriminacije. V sporu se znajdetata zaradi nasprotujočih si pogledov na delavnica o raznolikosti in vključevanju, ki jo organizira univerza.

Študentka Juanita je Latinoameričanka, ki prihaja iz socialnoekonomsko prikrajšanega okolja. Na univerzi se sooča s presečno diskriminacijo, ki vključuje rasne predsodke in stereotipe ter izzive, povezane z njenim socialnoekonomskim statusom. To vključuje težave pri dostopu do izobraževalnih virov, štipendij in socialnega vključevanja.

Študentka Nina je bela ženska z avtizmom, ki je v sedmem mesecu nosečnosti. Kot oseba s spektra avtizma in noseča študentka se sooča s stigmo in nerazumevanjem svojih potreb in zmožnosti, kar pogosto vodi v socialno izolacijo in težave pri prilagajanju na akademsko okolje, ki ni prilagojeno njenim specifičnim potrebam.

Konflikt:

Konflikt se pojavi, ko se na univerzi organizira delavnica o raznolikosti in vključevanju. Na njen obe študentki izrazita svoje poglede na to, kako univerza obravnava vprašanja diskriminacije in vključevanja. Juanita poudarja potrebo po večjem osredotočanju na rasno in socialnoekonomsko pravičnost, medtem ko Nina poudarja potrebo po večji ozaveščenosti in prilagoditvah za študente z nevrodivergentnostjo (z avtizmom, ADHD (motnjo pomanjkanja pozornosti in hiperaktivnosti), disleksijo, Tourettovim sindromom in drugimi) in (bodoče) starše študente. Njuni pogledi se zdijo nasprotujoči si, saj vsaka čuti, da se njene lastne izkušnje in potrebe ne upoštevajo dovolj.

Razreševanje konflikta:

Ključ do razreševanja tega konflikta bi bilo vzpostaviti dialog, ki priznava in spoštuje presečnost izkušenj obeh študentk. To bi lahko vključevalo organizacijo posebnih delavnic ali forumov, kjer bi lahko študenti iz različnih ozadij delili svoje zgodbe in izkušnje, s poudarkom na tem, da različne vrste diskriminacije ne zmanjšujejo ali izključujejo druga drugo, temveč zahtevajo celostno obravnavo. Univerza bi lahko tudi uvedla programe mentorstva in podpore, ki so specifično zasnovani za naslavljanje različnih potreb študentske populacije.

Ta primer poudarja pomembnost priznavanja in obravnave presečnih identitet ter izkušenj v izobraževalnih institucijah. Spodbuja kulturo dialoga in vključevanja, kjer se vse študentske skupine počutijo slišane ter spoštovane, kljub morebitnim razlikam v njihovih specifičnih izkušnjah in potrebah.

(NE)KULTURNI SPOR

V manjšem slovenskem mestu pride do spora med najstnikom in starejšo občanko, ko srednja šola organizira medgeneracijski projekt, ki želi spodbujati razumevanje in sodelovanje med srednješolci in starejšimi občani.

Matej, srednješolec iz majhnega slovenskega mesta, otrok priseljencev iz Črne gore, se identificira kot del LGBTQ+ skupnosti. V šoli se sooča z izzivi, povezanimi z njegovo spolno usmerjenostjo in priseljeniško družino, vključno z verbalnim nadlegovanjem in socialno izolacijo. Kljub temu, da si želi aktivno sodelovati v šolskih dejavnostih, pogosto čuti, da ni sprejet.

Jožefa, upokojena učiteljica in vdova, živi v istem mestu. Kot pripadnica madžarske manjšine v Sloveniji se sooča s predsodki, ki so tako etnično kot starostno obarvani. Pogreša večje spoštovanje in razumevanje svoje kulture ter se bori proti stereotipom o starostnikih, zlasti glede njene sposobnosti uporabe tehnologije in aktivnega sodelovanja v skupnosti.

Konflikt:

Konflikt nastane, ko šola organizira medgeneracijski projekt, ki želi spodbujati razumevanje in sodelovanje med srednješolci in starejšimi občani. Matej in Jožefa sta dodeljena v isto skupino, kjer morata skupaj pripraviti predstavitev o kulturni raznolikosti. Matej želi osredotočiti projekt na LGBTQ+ pravice in izkušnje, medtem ko Jožefa želi predstaviti madžarsko kulturo in tradicijo v Sloveniji. Oba se počutita, da njuna perspektiva ni ustrezno upoštevana, kar vodi v napetosti in nezadovoljstvo v skupini.

Reševanje konflikta:

Za rešitev situacije je potreben dialog, ki omogoča izražanje in razumevanje različnih vidikov in izkušenj. Vodenje delavnic o presečni diskriminaciji, ki bi vključevale teme, kot so LGBTQ+ pravice, etnična raznolikost in starostna diskriminacija, bi lahko pomagalo Mateju in Jožefi razumeti, kako se njune izkušnje prepletajo in dopolnjujejo. Skupni dogovor o tem, da bo projekt vključeval obe tematiki, bi pokazal spoštovanje do različnosti ter poudaril pomen vključevanja in razumevanja med različnimi skupinami.

Ta primer ponazarja, kako lahko presečna diskriminacija v Sloveniji ustvarja kompleksne izzive, hkrati pa poudarja pomen dialoga, izobraževanja in medsebojnega spoštovanja za premagovanje teh izzivov in gradnjo bolj vključujoče skupnosti.

SPOR V ŠOLI

Vzemimo primer iz slovenskega šolskega okolja, kjer so vpleteni trije različni akterji, vsak s svojo unikatno presečno diskriminacijo, kar vodi do zapletenega medosebnega konflikta.

Sara, učenka v srednji šoli, je naglušna. Sooča se s komunikacijskimi ovirami in pomanjkanjem dostopnosti v šolskem okolju, kjer ni vedno zagotovljeno tolmačenje v znakovni jezik ali druga potrebna prilagoditev. Sarin boj za enakovredno udeležbo v šolskih aktivnostih jo pogosto postavlja v osamljen položaj med vrstniki.

Marko, Sarin sošolec, je sin priseljencev iz Bosne. Kljub temu, da se je rodil in odraščal v Sloveniji, se sooča z etnično diskriminacijo ter stereotipi, ki vplivajo na njegovo samopodobo in odnose z drugimi učenci. Marko se počuti, kot da mora neprestano dokazovati svojo pripadnost in enakovrednost.

Gospod Novak, učitelj zgodovine, je priznan po svoji predanosti poučevanju. Težave ima pri razumevanju in vključevanju raznolikosti svojih učencev. Je starejši in se težko prilagaja novim metodam poučevanja, ki bi bile bolj vključujoče za učence, kot sta Sara in Marko.

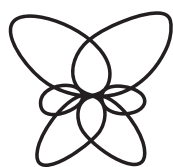
Konflikt:

Med skupinskim projektom, kjer morajo učenci raziskati in predstaviti različne kulture, se pojavi konflikt. Sara predlaga, da bi njihova skupina uporabila več vizualnih in digitalnih sredstev, da bi bila predstavitev dostopnejša njej. Marko želi raziskati in predstaviti bosansko kulturo, da bi izboljšal razumevanje ter sprejetje svoje etnične pripadnosti med sošolci. Gospod Novak, nezadovoljen z obema predlogoma, meni, da bi morali ostati pri tradicionalnejših metodah poučevanja in predstavitve, ki ne upoštevajo specifičnih potreb ali želja Sare in Marka.

Razreševanje konflikta:

Za rešitev konflikta je potreben celosten pristop. Šolska svetovalna služba organizira delavnico o inkluzivnosti in raznolikosti, ki je namenjena tako učiteljem kot učencem. Gospod Novak skupaj z drugimi učitelji prejme usposabljanje o prilagodljivih metodah poučevanja, ki upoštevajo različne potrebe učencev, kot sta gluhost in etnična raznolikost. Sara in Marko sodelujeta pri razvoju projekta, ki vključuje tako vizualne elemente kot tudi vsebine, ki predstavljajo bosansko kulturo, s čimer se poveča ozaveščenost in razumevanje med vsemi učenci.

Ta primer ponazarja, kako lahko presečna diskriminacija ustvari kompleksne situacije v izobraževalnem okolju, hkrati pa poudarja pomen vključevanja, dialoga in prilagodljivosti pri obravnavanju različnih potreb in izkušenj učencev ter pri spodbujanju bolj razumevajoče in podporne šolske skupnosti.

NA STIČIŠČU DISKRIMINACIJ

Delovni list je del e-usposabljanja Presečna diskriminacija v mladinskem delu, ki ga je pripravil Forum za enakopraven razvoj v sodelovanju s projektnimi partnerji Zavod Global, Nosotras Onlus in Asociația Pro Democratia. Financirala Evropska unija. Vendar so izražena stališča in mnenja zgolj stališča in mnenja avtorjev_ic in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Nacionalne agencije. Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti Nacionalna agencija.